

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Κάσος–Κάρπαθος: Νέα αρχαιολογικά δεδομένα για τον θαλάσσιο χώρο του νοτιοανατολικού Αιγαίου

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Αθήνα, 28 Απριλίου 2026

Η συστηματική αρχαιολογική έρευνα στον θαλάσσιο χώρο της Ελλάδας αποτελεί ένα από τα πλέον απαιτητικά και δαπανηρά πεδία επιστημονικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα όταν πραγματοποιείται σε απομακρυσμένες νησιωτικές περιοχές, όπου η πρόσβαση είναι περιορισμένη και οι υποδομές ελάχιστες ή ανύπαρκτες. Η υλοποίηση τέτοιων αποστολών προϋποθέτει σημαντικούς οικονομικούς πόρους, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και σύνθετη επιχειρησιακή οργάνωση.

Η πρόσφατη [ανακοίνωση](#) του Υπουργείου Πολιτισμού για την έρευνα που συντονίζει το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στην περιοχή Κάσου–Καρπάθου επιβεβαιώνει τόσο την επιστημονική σημασία της περιοχής όσο και την ανάγκη συνέχισης και ενίσχυσης της έρευνας σε ένα περιβάλλον με αυξημένες απαιτήσεις.

Η έρευνα επικεντρώνεται σε έναν **σημαντικό θαλάσσιο χώρο του νοτιοανατολικού Αιγαίου**, το πέρασμα μεταξύ Κρήτης, Καρπάθου, Κάσου και Ρόδου, το οποίο λειτούργησε διαχρονικά ως βασική είσοδος προς το Αρχιπέλαγος και ως κομβικό σημείο ναυσιπλοΐας, εμπορίου και επικοινωνίας μεταξύ του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου.

Η πρώτη συστηματική ερευνητική αποστολή στην Κάρπαθο **συγκέντρωσε περισσότερους από σαράντα επιστήμονες και τεχνικούς** από την Ελλάδα και το εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων αρχαιολόγων ερευνητών από το Μεξικό και τη Νορβηγία, υπό τη διεύθυνση της καταδύομενης αρχαιολόγου Ξανθής Αργύρη και την επιστημονική εποπτεία της Χαρίκλειας Παπαγεωργιάδου, Ομότιμης Διευθύντριας Ερευνών ΙΙΕ/ΕΙΕ.

Η διάρκεια της αποστολής ξεπέρασε τις **τρεις εβδομάδες** διαρκούς και εντατικής επιχειρησιακής δραστηριότητας, με δεκάδες καθημερινές καταδύσεις, καταγραφή και τεκμηρίωση ευρημάτων, καθώς και συνεχή επεξεργασία δεδομένων στο πεδίο. Διερευνήθηκαν συστηματικά περίπου τριάντα χιλιόμετρα ακτογραμμής και **ανακαλύφθηκαν πέντε αρχαία και νεότερα ναυάγια, πλήθος βυζαντινών αγκυρών, καθώς και σημαντικός αριθμός μεμονωμένων ευρημάτων, όπως αγγεία μεταφοράς.**

Επιχειρησιακή βάση της πρώτης αποστολής αποτέλεσε το απομονωμένο **Τρίστομο**, στο βορειότερο άκρο της νήσου, μια περιοχή ιδιαίτερου αρχαιολογικού πλούτου. Λόγω της έλλειψης βασικών υποδομών, ενεργειακής κάλυψης και πρόσβασης από ξηρά, η βάση διαβίωσης και εργασίας των μελών της ομάδας του έργου οργανώθηκε σε συνθήκες πλήρους επιχειρησιακής αυτονομίας και απομόνωσης. Η μεταφορά εξοπλισμού, προμηθειών και προσωπικού πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά από θαλάσσης, ενώ η επιστημονική επεξεργασία των δεδομένων και ο συντονισμός της αποστολής υποστηρίχθηκαν μέσω δορυφορικών επικοινωνιών και εξειδικευμένης τεχνικής υποστήριξης

Η έρευνα υλοποιήθηκε με **χρηματοδότηση** από τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, την Τέρνα Ενεργειακή, το Baltic Exchange Charitable Foundation και τις εταιρείες Revoil και Σκλαβενίτης.

Πολύτιμη **υποστήριξη** σε υπηρεσίες, ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογικό εξοπλισμό παρείχαν οι: Asso.subsea, Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Δήμος Καρπάθου, Δήμος Ηρωικής Νήσου Κάσου, National Institute of Anthropology and History of Mexico, Norwegian Maritime Museum, Blue Star Ferries, Qualco Foundation, MAP, Arnea, Karpathos Diving Center, Γιώργος Βενιέρης, Τράτα (Konva), Carraro 1927 και Trip Tailors.

Η συνέχιση της έρευνας το 2026, με στόχο την περαιτέρω διερεύνηση του θαλάσσιου χώρου Κάσου–Καρπάθου και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, προϋποθέτει την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την υποστήριξη μιας σύνθετης και απαιτητικής αποστολής πεδίου. Η εμπειρία της φετινής αποστολής αναδεικνύει τόσο τις δυνατότητες όσο και τις αυξημένες ανάγκες ενός εγχειρήματος που συνδυάζει επιστημονική έρευνα, τεχνική υποδομή και επιχειρησιακή αυτονομία σε απαιτητικές συνθήκες.

Περισσότερες πληροφορίες

✉ Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών | iie@eie.gr

🌐 Ενάλια Αρχαιολογική Έρευνα Κάσου-Καρπάθου | <https://kasosproject.com/>

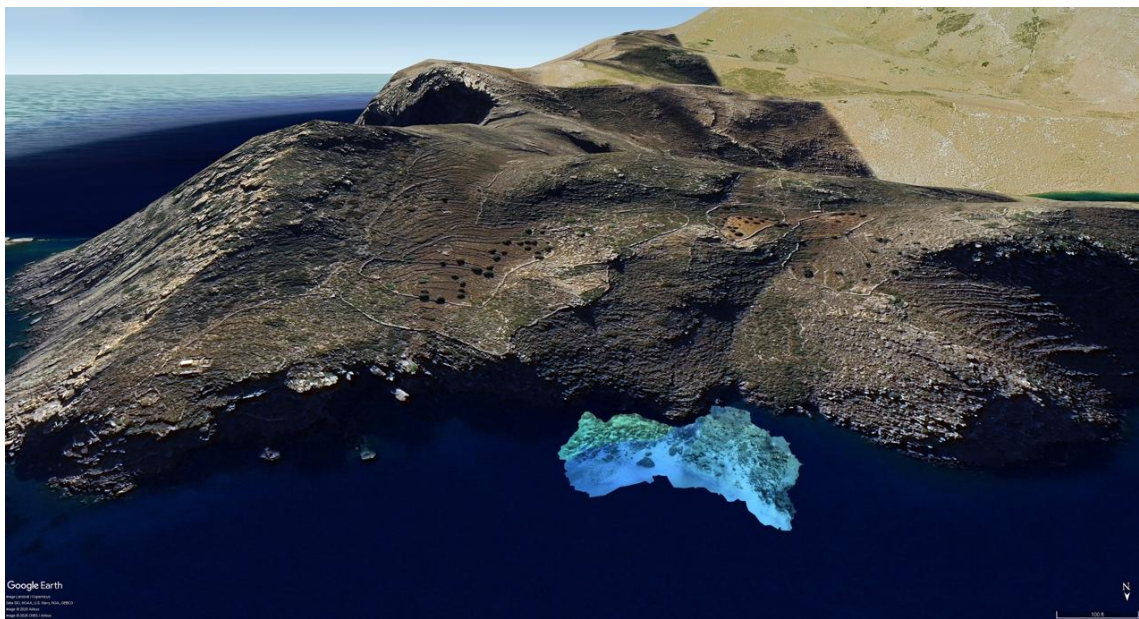
Εικ. 1 Άποψη του του κόλπου του Τριστόμου από Ανατολικά. | Φωτογραφία Σ. Αποστολόπουλος.

Εικ. 2 Μεταφορά εξοπλισμού με το σκάφος «Νήσος Σαρία», η χρήση του οποίου παραχωρήθηκε στην έρευνα από τον ΟΦΥΠΕΚΑ. | Φωτογραφία Σ. Αποστολόπουλος.

Εικ. 3 Στιγμιότυπο πρωινής ενημέρωσης της ομάδας πριν την έναρξη των καταδυτικών εργασιών. | Φωτογραφία Σ. Αποστολόπουλος.

Εικ. 4 Άποψη της θέσης του ναυαγίου Κ03 σε σχέση με τον χερσαίο χώρο. | Φωτογραφία Ε. Διαμαντή.

Εικ. 5 Όρμος Βρυκούντος, Ναυάγιο ΚΘ2. | Εικόνα Ε. Διαμαντή.

Εικ. 6 Αρχαιολογική τεκμηρίωση βυζαντινών αγκυρών | Φωτογραφία Σ. Αποστολόπουλος